

הגיליון מבוסס על ספרי "נתיבי הלכה" על מסכתות הש"ס:
בהסכמת הרבנים הגאונים: הרב שריה דנליצקי זצ"ל,
ויבדלחט"א הרב אשר וייס
והרב שריאל רוזנברג שליט"א.
הארות והערות יתקבלו בברכה.

הלימוד היומי לעילוי נשמת הרב שלום אולתן בן הרב ישראל זצ"ל

שחיטת התמיד והמשך העבודה

(ל"א ב') **משנה:** הביאו לו את התמיד, קרצו (שחטו) ומירק (גמר כהן) אחר שחיטה על ידו (בשבילו).¹ קיבל (כהן גדול) את הדם (בכלי שרת) וזרקו (על המזבח). נכנס להקטיר קטורת של שחר, ולהיטיב את הנרות, ולהקריב את הראש ואת האיברים ואת החביתין,² ואת היין (לנסכו).

(ל"ב ב') (ומברר) קרצו בכמה (מהקנה והוושט)?

אמר עולא: ברוב שניים (הכשר שחיטה בצמצום). וכן אמר רבי יוחנן: ברוב שניים.

ואף ריש לקיש סבר ברוב שניים. דאמר ריש לקיש: וכי מאחר ששנינו (חולין, כ"ז א'): רובו של אחד כמוהו, למה שנינו: רוב אחד בעוף ורוב שניים בבהמה? לפי ששנינו: הביאו לו את התמיד, קרצו ומירק אחר שחיטה על ידו, וקיבל את הדם וזרקו. יכול לא מירק יהא פסול?

יכול לא מירק יהא פסול? אם כן הויא ליה עבודה באחר, **ותניא:** כל עבודות יום הכפורים אינן כשרות אלא בו!

הכי קאמר: יכול יהא פסול מדרבנן?³ לכך שנינו: רוב אחד בעוף, ורוב שניים בבהמה.

(ל"ג א') (ומקשה) וכי מאחר דאפילו פסולא מדרבנן ליכא (כששחט רוב שניים), למה לי למרק (אחר בשבילו)?

(ומתרץ) מצוה למרק (כדי להוציא את הדם יפה).

שיטות הראשונים

שחיטת התמיד ביום הכיפורים ככהן הדייט: כתבו הראשונים, דהא דאמרין כל עבודת יוה"כ אינן כשרות אלא בכהן גדול, אף לגבי שחיטת תמיד, ואף שקרבן תמיד אינו חובת היום,⁴ היינו מדרבנן.⁵

¹ לפי שצריך הוא עצמו למהר וליטול מזרק לקבל הדם, שכל עבודת יום הכיפורים אינה כשירה אלא בו. רשי (לעיל ט"ו א', ד"ה קרצו).

² מנחת הכהן הגדול שהיה מקריב בכל יום עשירית האיפה סולת, מחציתה בבוקר ומחציתה בערב.

³ הואיל וכל עצמו לדם הוא צריך, פסול. וכי תנן רובו של אחד כמוהו, בחולין תנן. רש"י.

⁴ ואם כן מאי קשיא ליה דהויא ליה עבודה באחר, הא בפרק טרף בקלפי (לקמן מ"ב א') איכא מאן דמכשיר אפילו שחיטת פרו בזר! ואפילו מאן דפוסל, היינו דוקא פרו דאתי לחובת היום, דקאי עליה אהרן וחוקה, אבל תמיד דלא שייך לחובת יום הכפורים, לא קאי עליה אהרן וחוקה בשחיטה, כיון דלאו עבודה היא. תוספות.

⁵ והיינו דמהדרינן, יכול יהא פסול מדרבנן, פירוש, דאע"ג דמירוק מעכב בשחיטה מדרבנן, לית לן למיפסליה ביום הכפורים דלא ליהוי באחר, כיון דמדאורייתא כולה שחיטה כשרה באחר. ריטב"א. מקורות: תוספות (ל"ב ב', ד"ה אם כן). תוספות הרא"ש (ד"ה וכל עבודת). תוספות ישנים (ד"ה דכל עבודות). ריטב"א (ד"ה אם כן).